

ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД ЯК ОСНОВА ВИКЛАДАННЯ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН У ВНЗ НЕПЕДАГОГІЧНОГО ПРОФІЛЮ

У сучасній педагогіці приймається і реалізується безліч різноманітних підходів. Відповідно висуваються пріоритетні напрямки розвитку вітчизняної освіти. На численних конференціях і в літературі з проблем освіти постійно лунають модні слова: «інновації», «гуманізація», «технологія». Однак реалізація проголошуваних гасел на практиці залишається явно недостатньою. Під педагогічними технологіями часто розуміють: особливі форми і методи навчання (тому часто використовуються словосполучення: нові, ефективні, сучасні технології); педагогічну техніку — прийоми спілкування, взаємодії, навчальної роботи; використання технічних засобів навчання і т. п. У зв'язку з цим просте застосування ефективних прийомів і методів роботи з тими, хто навчається, вже вважається технологією.

Вітчизняне наукове обґрунтування реалізації технологічного підходу в навчанні також відстає. Найвідомішою роботою в цьому напрямку на сьогодні залишається концепція рівнів засвоєння В. П. Беспалько¹, яка явно потребує свого розвитку, наповнення змістом конкретних етапів і профілів освітньої підготовки.

У впровадженні технологічного підходу в навчанні в сучасних умовах існує щонайменше три основних завдання:

- прийняття однозначного і чіткого тлумачення категорії «педагогічна технологія»;
- осмислення значущості технологізації навчального процесу викладачами-практиками;
- розробка технологій педагогічної діяльності в конкретних сферах освітньої підготовки.

Перш за все необхідно зазначити, що у сучасній літературі зустрічається точне і гарне обґрунтоване тлумачення технології (у тому числі і педагогічної) як чіткого, послідовного, систематизованого і відтворювального процесу якої-небудь діяльності, що гарантовано приводить до досягнення поставлених цілей (одержанню необхідних результатів). Необхідність технологізації пе-

¹ Беспалько В.П. Слагаемые педагогической технологии. — М.: Педагогика, 1989.

дагогічного процесу проголошувалося ще засновником дидактики (теорії навчання) Яном Амосом Коменським¹.

«...потрібно бажати, щоб метод людської освіти став механічним, тобто показуючим усе настільки виразно, щоб усе, чому будуть навчати, учитися і що будуть робити, не могло не мати успіху, як це буває в добре зробленому годиннику, у возі, кораблі, млині і у всякої іншій зробленій для руху машині». [При досконалому методі навчання] «...усе піде вперед не менш ясно, чим йде годинник із правильно урівноваженими вагами, також приємно і радісно, як приємно і радісно дивитися на такого роду автомат і з такою вірністю, яку тільки можна досягти в подібному мистецькому інструменті».

Безумовними перевагами педагогічної технології є досягнення структурної і змістовної цілісності всього навчального процесу; можливості повторення, відтворення гарних результатів в інших умовах, місці, інших учнях і вчителях; високої стабільності успіхів практично будь-якого числа учнів; максимально можливого усунення небажаних факторів (тимчасового, особистісного, просторового).

Особливо значущим є застосування педагогічної технології при викладанні психолого-педагогічних дисциплін у ВНЗ непедагогічного профілю. Особливостями такого роду підготовки є необхідність забезпечення якісної підготовки викладачів з економіки в умовах обмеженої кількості навчальних дисциплін і часу, відведених на надання додаткової спеціальності в економічному ВНЗ, слабкої мотивації студентів до отримання додаткової спеціальності, недостатньої інформаційної бази забезпечення викладання психолого-педагогічних дисциплін у непрофільному ВНЗ та інше. В таких умовах до викладачів ще більш зростає вимога чіткого висування цілей і побудови навчального процесу для повного і гарантованого їх досягання.

¹ Коменский Я. А. Великая дидактика // Избр.пед.соч. — М., 1995. — С.238.